

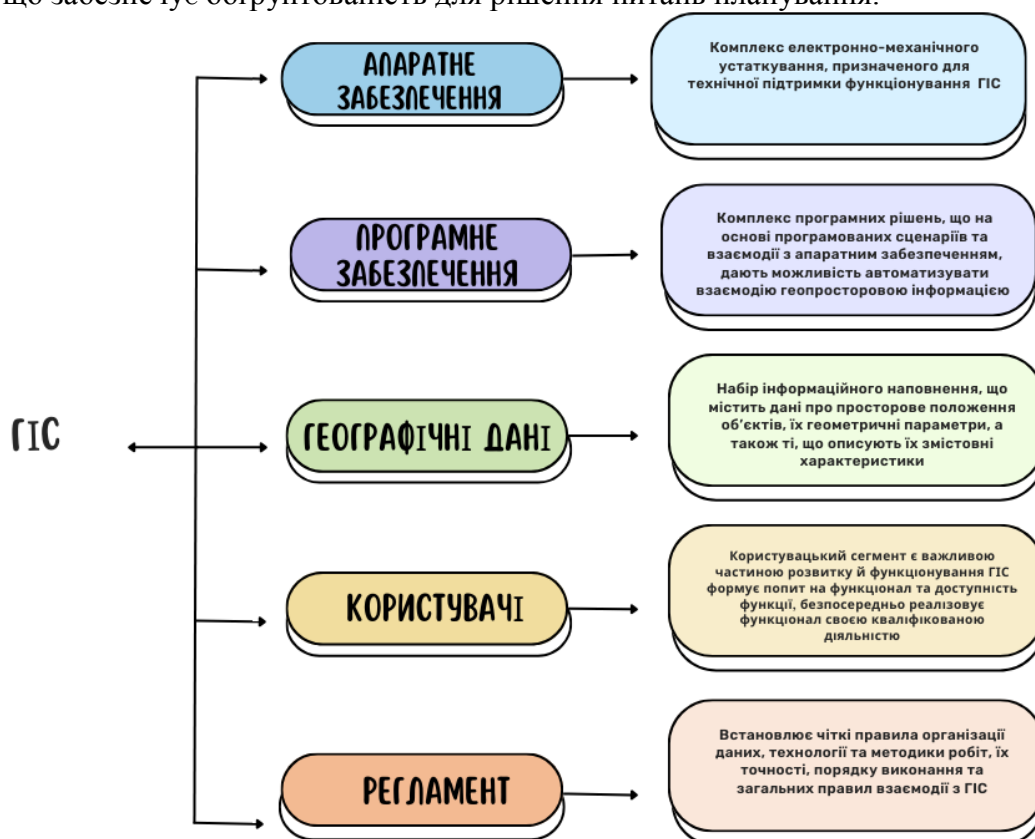
Житар Д.І. бакалавр гр. ГЗ--20-1

Науковий керівник: Боднарук І.Л., к.е.н., доцент кафедри геодезії та землеустрою.

*(Івано-Франківський національний технічний університет нафти й газу,
м. Івано-Франківськ)*

ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ЯК ОСНОВА ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ

Просторове планування і управління територіями — це діяльність, спрямована на реалізацію тих чи інших задач, тісно пов'язаних в просторі. Воно може здійснюватись організаціями різних форм власності, як державним так і приватним секторами. Просторове планування можна визначити як координацію практики і політики, що впливають на просторову організацію. В останні десятиліття у зв'язку із широким розвитком економічних відносин, все більш затребуваним постає питання реалізації проектів, які глибоко залежні від просторових параметрів. Це породжує потребу в одержанні відповідного інформаційного супроводу, що забезпечує обґрунтованість для рішення питань планування.

Рисунок 1 – Складові частини типової сучасної ГІС

Однією із сфер ефективного застосування ГІС в просторовому управлінні та плануванні стала область будівництва та містобудування. Розуміння їх ролі в управлінні призвело до того, що ГІС стали де-факто загальноприйнятим інструментом в області різних рівнів та форм власності підприємств та державних структур в багатьох країнах. Їх здатність об'єднувати різнопланову інформацію міського управління в єдиний інформаційний комплекс дозволяє забезпечити взаємодію структур міста, Впровадження ГІС в системи територіального управління земельним фондом означає перехід на потенційно вищий та якісний рівень просторового управління та планування, проектування. В свою чергу це дає

можливість раціонально та ефективно використовувати земельні ресурси, як основну цінність територіальних громад.

Завдяки ГІС можна створювати й обробляти картографічну інформацію з більшою гнучкістю та ефективністю, що не завжди можливо за допомогою традиційної картографії. Можливість маніпулювати різними типами оформлення, виводити на робочий простір різний тип інформації, або подекуди у вигляді декількох вікон представити різні матеріали для їхнього порівняльного аналізу.

Електронні картографічні матеріали легко масштабуються та піддаються редагуванню, дають можливість задавати запити за необхідними користувачу параметрами, тощо. До прикладу, користувач може задати запит типу: “Які будівлі в межах міста, з населенням більше 30 осіб знаходяться в межах пішої доступності рекреаційних зон та парків” і одержувати відповідні до запиту результати та представляти їх у необхідній для інженерних задач формі.

Рисунок 2 – Функціональні можливості типової ГІС

Процес інтерпретації геопросторових даних, їх моделювання та оцінку називають просторовим аналізом. Він передбачає завдання різної складності та послідовності, зокрема від вищезазначених питань візуалізації, до комплексної аналітики з використанням специфічного інструментарію. Просторовий аналіз в аспекті землевпорядного процесу територіальних громад використовується для рішення широкого спектру типових завдань. Він може включати наступні етапи: розуміння мети аналізу, підготовку даних до опрацювання, вибір методів аналізу, проведення дослідження та якісна оцінка одержаних результатів. З зазначеної вище послідовності можна дійти висновку, що першочерговим кроком є постановка конкретного завдання аналізу. Сформувавши мету, потрібно зібрати відповідні дані, які будуть покладені в основу дослідження, використати відповідний інструментарій в проведенні дослідження та в подальшому одержати відповідні результати. Оцінка результатів визначає, чи було досягнуто мету та можливості практичного використання.

Отже, виходячи з вище сказаного, геоінформаційні системи можна вважати найефективнішим інструментарієм для територіального управління в умовах сучасності, де прийняття рішень базується на чітких даних просторового аналізу та планування